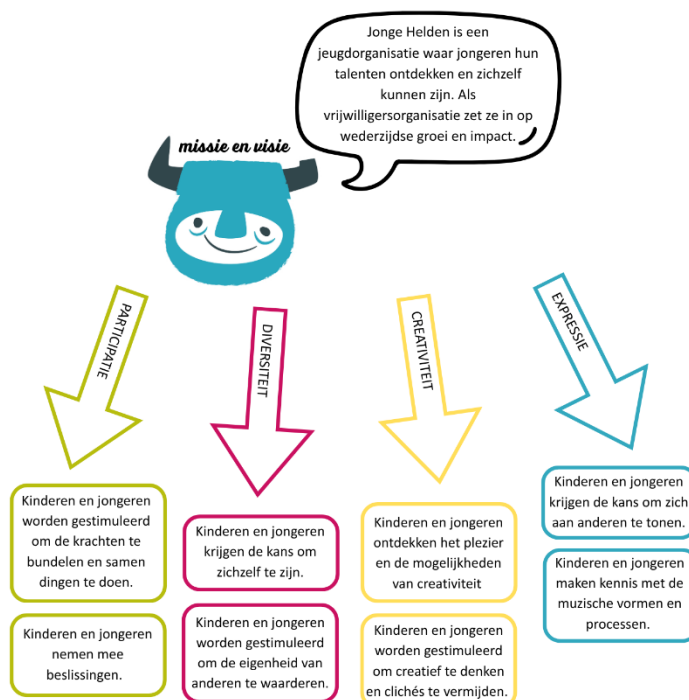

HET KWALITEITSKADER VAN JONGE HELDEN

INHOUD

Een kwaliteitskader?	1
Missie en visie	2
De vier kernwaarden	2
Diversiteit	3
Participatie	3
Creativiteit	3
Expressie	4
De Jonge Helden-beleving?	4
Bijlage 1: De pijlers en hun valkuilen	6

DE JONGE HELDEN-BELEIVING

Jonge Helden werkt vanuit een duidelijke missie en vier kernwaarden die als kompas dienen voor hoe je handelt. Door hier rekening mee te houden, zorg je dat deelnemers de echte Jonge Helden-beleving ervaren.

Een kwaliteitskader?

Bij Jonge Helden vertrekken we altijd vanuit onze missie en visie. Alles wat we organiseren – speelweken, kampen, vormingen, animaties of vrijwilligersactiviteiten – doen we bewust en met een duidelijke reden. We geloven sterk in wat we doen en waarom we het doen.

Die missie en visie kunnen we alleen realiseren als we oog hebben voor kwaliteit. Maar wat verstaan we daar precies onder? Hoe zorgen we samen voor die kwaliteit? Welke verwachtingen horen daarbij en welke factoren spelen een rol? Hoe kan jij als vrijwilliger hieraan bijdragen en die kwaliteit mee bewaken?

Als vrijwilliger speel jij een sleutelrol in het mogelijk maken van de Jonge Helden-beleving voor kinderen en jongeren. Als organisatie waken wij over de kwaliteit, vóór, tijdens en na elk initiatief. Dat doen we onder andere door te zorgen voor sterke locaties, waardevolle gastmedewerkingen en degelijk materiaal. We organiseren ook

vrijwilligersevenementen waar je vormingen kan volgen en ervaringen kan uitwisselen. Daarnaast kan je altijd bij ons terecht voor vragen, ondersteuning of inspiratie. Jullie zorgen op jullie beurt voor de inhoud en de sfeer die een initiatief uniek maken. Met de handvaten hieronder, en nog vele anderen¹, willen we je daarin versterken. En boven alles: maak plezier! Durf te proberen, te missen, te groeien en vooral... te spelen en je te amuseren.

Missie en visie

Beginnen doen we bij het begin: de missie en visie van Jonge Helden.

Jonge Helden is jeugdwerk met, voor en door kinderen en jongeren. Wij ontdekken, spelen, experimenteren, creëren en entertainen. Wij scheppen een kader waarbinnen iedereen zichzelf kan zijn en gestimuleerd wordt om als creatieve en ondernemende persoon in de samenleving te staan. Jonge Helden ontplooiën samen hun talenten en verkennen wat ze kunnen, durven en willen.

Jonge Helden is bewust een vrijwilligersorganisatie. Wij geloven in de meerwaarde van werken met vrijwilligers. In de eerste plaats omdat vrijwilligers onze organisatie zuurstof geven en wij blijvend gevoed en gevormd worden door hun inbreng. Daarnaast omdat wij op onze beurt hopen een impact te hebben via hun opgedane ervaringen. Een impact op waar onze vrijwilligers voor staan, waar zij voor gaan. Wij willen onze vrijwilligers vormen, coachen en ondersteunen bij hun engagement zodat wij en zij het beste in elkaar naar boven halen.

Onze missie en visie kregen enkele jaren geleden vorm in vier kernwaarden. Ze zijn het kompas van alles wat we doen bij Jonge Helden. Elk initiatief start vanuit die kernwaarden, omdat we geloven dat ze essentieel zijn om onze missie waar te maken. De vraag “*Is dit Jonge Helden-genoege?*” kan je dus zelf beantwoorden door je initiatief aan die vier kernwaarden te toetsen. Zo weet je zeker dat wat je doet bijdraagt aan onze missie en visie.

De vier kernwaarden

Onze missie en visie bestaan uit vier kernwaarden, die samen vertaald worden naar acht pijlers. Deze pijlers vormen het kader van de Jonge Helden-beleving. Ze zijn geen checklist die je moet afwerken, maar een kompas dat richting geeft aan wat je doet en hoe je het aanpakt.

---

¹ We maakten ook een Jonge Helden-beleving-checker, een vorming (en een video, binnenkort). Meer info hierover of waar je ze kan vinden, vind je onderaan dit document.

Diversiteit

Jonge Helden daagt zichzelf uit om op zoek te gaan naar ieders eigenheid, die te waarderen en een plaats te geven in de organisatie. Dat houdt in dat elk kind tot zijn recht kan komen binnen onze organisatie. Jonge Helden geeft kinderen en jongeren de kans op zoek te gaan naar hun eigenheid en stimuleert hen de eigenheid van anderen te waarderen. Diversiteit en aanvaarding gaan hand in hand. Jonge Helden gelooft dat diversiteit mensen prikkelt en stimuleert tot creatief gedrag. Mensen gaan van nature op zoek naar gelijken, naar mensen met dezelfde interesses, met dezelfde manier van denken of doen. Jonge Helden wil dat doorbreken, zonder daarbij aan de keuzevrijheid of het gevoel van veiligheid te raken.

- Pijler 1: Kinderen en jongeren krijgen de kans om zichzelf te zijn.
- Pijler 2: Kinderen en jongeren worden gestimuleerd om de eigenheid van anderen te waarderen.

Participatie

Participatie staat voor verantwoordelijk doen, meedoen en laten meedoen. Een participatieve levenshouding maakt dat je samen probeert. Jonge Helden wil kinderen en jongeren de kans geven om samen dingen te doen, vanuit de overtuiging dat het werken aan participatie de betrokkenheid van kinderen verhoogt en hun sociale vaardigheden aanscherpt. Jonge Helden inspireert hen om hun krachten te bundelen en het verschil te maken voor hun leefomgeving. Het feit dat kinderen en jongeren mee beslissingen nemen, zorgt ervoor dat ze meer voldoening halen uit wat ze doen en steviger in de wereld staan.

- Pijler 3: Kinderen en jongeren worden gestimuleerd om de krachten te bundelen en samen dingen te doen.
- Pijler 4: Kinderen en jongeren nemen mee beslissingen.

Creativiteit

Jonge Helden gelooft in de kracht van creativiteit. Het vermogen om creatief te denken geeft kinderen en jongeren 'tools' om in de veelheid van impulsen kritisch en selectief te zijn. Creatief denken betekent dat je de structuren, automatisen, evidenties en clichés kan loslaten. Je bewandelt andere wegen dan diegene die voor jou bewandeld zijn, je zoekt andere manieren van oplossen dan de voorgekauwde, je experimenteert met klanken, bewegingen, materialen... Jonge Helden biedt een veilige omgeving waarin kinderen en jongeren het plezier en de mogelijkheden van creativiteit kunnen ontdekken.

- Pijler 5: Kinderen en jongeren ontdekken het plezier en de mogelijkheden van creativiteit

- Pijler 6: Kinderen en jongeren worden gestimuleerd om creatief te denken en clichés te vermijden.

Expressie

Jonge Helden wil alle kinderen en jongeren de kans geven om zich aan anderen te tonen in een veilige omgeving. Het proces naar de expressie vinden we daarbij belangrijker dan het eindproduct. Om tot expressie te komen, vertrekken we vanuit de verwondering over de wereld en gebruiken we de taal van de kunst (muzisch werken). Vanuit de verschillende muzische domeinen (muziek, drama, beeld, beweging) gaan kinderen en jongeren zelf aan de slag om hun grenzen te verleggen. Jonge Helden heeft aandacht voor de ontwikkeling van elk individu, dat doorheen deze muzische processen en door het contact met anderen kan groeien.

- Pijler 7: Kinderen en jongeren krijgen de kans om zich aan anderen te tonen.
- Pijler 8: Kinderen en jongeren maken kennis met de muzische vormen en processen.

De Jonge Helden-beleving?

Elk initiatief speelt zich af binnen een eigen context: met een specifieke groep begeleiders, bepaald materiaal, een unieke omgeving en een diverse groep kinderen of jongeren. Die realiteit bepaalt hoeveel draagkracht en mogelijkheden er zijn om met de acht pijlers te werken. Daarom ziet niet elk Jonge Helden-initiatief er hetzelfde uit, ook al vertrekken ze allemaal vanuit dezelfde acht pijlers. Je maakt telkens keuzes: waar leg je de nadruk, en waar is minder ruimte voor? Als je die context uit het oog verliest, kunnen pijlers te veel of te weinig aandacht krijgen, zo kan je in valkuilen lopen. Zet je, rekening houdend met je context en draagkracht, in zekere mate in op alle pijlers? Dan zorg jij ervoor dat de deelnemers de echte Jonge Helden-beleving kunnen ervaren.

Heb je zin om je nog meer in alle pijlers te verdiepen? Roept alles wat je hierboven gelezen hebt vragen op? Of wil je nu heel graag jouw activiteit toetsen? Dat kan!

- Bij de start van een Jonge Helden-initiatief geven we je aan de hand van een vorming ook heel wat tools en tips om hiermee aan de slag te gaan. Wil je dus graag eens wat dingen aftoetsen, dan is dat het ideale moment!
- Je activiteit aftoetsen kan hier: <https://form.jotform.com/260114129356047>. Je vind er per pijler extra tips en mogelijke valkuilen waar je op kan botsen.
- In de [schatkist aan kennis](#) vind je ook nog vele andere interessante documenten die je kunnen helpen om aan de slag te gaan met elke pijler.
  - o Je vindt er **documenten rond algemene thema's** zoals hoe je een rode draad kan schrijven, hoe je je activiteit inclusiever kan maken, enzovoort.

- Je vindt er ook **specifieke tools** voor specifieke delen van onze werking, bijvoorbeeld allemaal tools voor de kinderbezoeken in de gevangenis.
- Je kan ook gerust nog verder lezen, want hieronder vind je meer uitleg per pijler en de mogelijke valkuilen.

Bijlage 1: De pijlers en hun valkuilen

Pijler 1: Kinderen en jongeren krijgen de kans om zichzelf te zijn.

Je laat kinderen zichzelf zijn door kaders te bieden waarin ze veilig mogen oefenen met zichzelf zijn, mét de bijbehorende ups & downs.

Tijdens activiteiten, die rekening houden met zorgnoden en verschillen, kunnen ze keuzes maken die passen bij hun talent of comfortzone. Je leeft als vrijwilligers voor dat het oké is om jezelf te zijn, om fouten te maken of iets niet te kunnen.

Mogelijke valkuilen bij deze pijler zijn:

- Onder het mom van 'jezelf mogen zijn' stel je geen duidelijke grenzen of vergeet je je eigen grenzen.
- Je probeert alle activiteiten af te stemmen op de persoonlijke voorkeuren van iedereen en stelt zo het individu boven de groep.

Pijler 2: Kinderen en jongeren worden gestimuleerd om de eigenheid van anderen te waarderen.

Je wilt kinderen leren om echt nieuwsgierig te zijn naar verschillen, zonder oordeel. Focus bij je activiteiten op samenwerken, plezier en groepsgevoel – niet op winnen of 'de beste zijn'.

Zorg voor activiteiten waarin verschillende talenten, interesses of fysieke capaciteiten juist een meerwaarde vormen. Wees kordaat bij pestgedrag. Toon als vrijwilliger ook oprechte interesse in wie iemand echt is, zowel bij je deelnemers als je teamleden.

Mogelijke valkuilen bij deze pijler zijn:

- Je probeert van iedereen beste vrienden te maken en meningsverschillen worden niet getolereerd.
- Je stelt je straffend op tegenover kinderen en jongeren die het moeilijk vinden om rekening te houden met anderen.

Pijler 3: Kinderen en jongeren worden gestimuleerd om de krachten te bundelen en samen dingen te doen.

Kinderen en jongeren laten *willen* samenwerken in plaats van *moeten*, vraagt om slimme prikkels. Maak ook activiteiten waarbij samenwerken noodzakelijk is om te slagen, prijs die samenwerking en niet (enkel) het resultaat.

Kijk eens bewust naar de groepsdynamiek. Merk je dat de krachten bundelen nog moeilijk is, zet dan in op teambuilding. Dat geldt voor je deelnemers, maar ook voor je teamleden.

Mogelijke valkuilen bij deze pijler zijn:

- Je creëert geen ruimte om te leren samenwerken, het moet meteen lukken en dan liefst ook met iedereen.

- Elke vorm van competitie wordt uit je activiteiten gebannen, je durft niemand's persoonlijke inzet prijzen uit schrik om de ene persoon zich beter te doen voelen dan de andere.

Pijler 4: Kinderen en jongeren nemen mee beslissingen.

Doorheen de activiteiten krijgen kinderen verantwoordelijkheden en kunnen ze keuzes maken.

Er is open ruimte gemaakt voor spelimpulsen, de afloop ligt niet altijd al helemaal vast. Ook als teamlid vorm jij mee de week, Jonge Helden bepaalt niet welke activiteiten jullie moeten doen.

Mogelijke valkuilen bij deze pijler zijn:

- Omdat alles toch nog kan veranderen, maak je geen grondige voorbereiding.
- Je biedt de deelnemers geen kader of laat hen input geven maar gaat daar vervolgens niet mee aan de slag.
- Je laat deelnemers beslissingen maken die onveilig zijn en legt verantwoordelijkheid bij hen in zaken waar dat niet hoort.

Pijler 5: Kinderen en jongeren ontdekken het plezier en de mogelijkheden van creativiteit

Je activiteiten passen binnen het thema dankzij je inkleding. Met een creatieve rode draad moedig je out-of-the-box denken aan.

Tegelijkertijd voorzie je ook ruimte voor (begeleid) vrij spel en experiment, je laat anderen de kracht van hun eigen ideeën ontdekken.

Het creatieve proces krijgt ruimte, het product is bijzaak. En ja, er mag daarbij ook buiten de lijntjes gekleurd, geverfd en gesmost worden.

Mogelijke valkuilen bij deze pijler zijn:

- Je verliest je in je rode draad: tien verschillende personages, elk personage heeft een vorm van een relatie met elk ander personage, je verzint hele backstory's van elk personage.
- Je creëert voor jezelf en je teamleden het gevoel dat het nooit creatief of zot genoeg is, maar houdt daardoor geen ruimte over voor andere ook belangrijke zaken.
- Je gaat zo op in de creatieve vrijheid dat je geen respect meer toont voor de ruimte, het materiaal en de (spullen van) mensen om je heen.

Pijler 6: Kinderen en jongeren worden gestimuleerd om creatief te denken en clichés te vermijden.

Clichés geven vaak veiligheid, creatief denken vraagt een beetje durf. Je daagt kinderen en jongeren uit om dingen te doen die nét buiten hun comfortzone liggen.

Je zoekt samen met hen naar “het tweede idee” als oplossing voor een vraag of probleem. Gebruik creatieve beperkingen bij opdrachten zoals bijvoorbeeld ‘plak iets vast zonder plakband’.

Mogelijke valkuilen bij deze pijler zijn:

- Je gruwelt van cliché-ideeën en maakt dat ook erg duidelijk aan deelnemers of je teamleden.
- Je wijst anderen hun in jouw ogen cliché-ideeën resoluut af, in plaats van er op voort te bouwen.
- Elke activiteit moet zot en uniek zijn, af en toe eens een standaard activiteit kan echt niet.

Pijler 7: Kinderen en jongeren krijgen de kans om zich aan anderen te tonen.

Bied je deelnemers verschillende mogelijkheden in hoe ze zich kunnen tonen aan anderen, je hoeft daarvoor niet altijd op een podium te staan.

Laat hen eens in kleinere groepjes werken, daar durven ze zich misschien sneller tonen.

Laat jezelf als begeleider ook zien op de manier die voor jou werkt, durf uitspreken dat het voor jou ook soms allemaal spannend is.

Mogelijke valkuilen bij deze pijler zijn:

- Je focust op het resultaat van het toonmoment, niet op de durf om te tonen.
- De extraverte kinderen gaan lopen met de aandacht, de meer introverte kinderen worden verplicht om in hun schaduw mee te doen aan een verplicht toonmoment voor ouders.

Pijler 8: Kinderen en jongeren maken kennis met de muzische vormen en processen.

Tijdens je activiteit focus je op proces en beleving, muzische vormen kunnen dit versterken.

Laat zien hoe divers muzische vormen kunnen zijn, probeer ze gerust zelf ook allemaal eens uit.

Spontane momenten en ideeën worden gebruikt om verder laagdrempelig te experimenteren met muzische vormen.

Mogelijke valkuilen bij deze pijler zijn:

- Je wil een muzische vorm alleen inzetten als je er zelf ook heel goed in bent, je focust dus op het product.
- Als niet al je activiteiten doordrongen zijn van muzische vormen of kunst, voelt het voor jou niet voldoende kwalitatief.
- Je verwacht van je teamleden dezelfde diepe interesse voor muzisch werken als jij hebt.